

Miljø- og
Fødevareministeriet
Departementet

Den 12. juni 2020
MFVM 077

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomi og Social Udvalg og Regionsudvalget -EU's biodiversitetsstrategi for 2030 - Naturen skal bringes tilbage i vores liv

KOM (2020) 380

Resumé

Kommissionen har den 20. maj 2020 fremlagt en ny EU-biodiversitetsstrategi frem til 2030. Biodiversitetsstrategien, der er en del af Kommissionens grønne pagt (European Green Deal) fastlægger unionens politik på området frem mod 2030 og ligger i forlængelse af den nuværende biodiversitetsstrategi, der udløber i 2020. Med strategien beskrives den generelt kritiske status for biodiversiteten, og der lægges op til at styrke indsatsen fra EU's side, både internt i EU og internationalt med henblik på at standse tabet af biodiversitet. Strategien indeholder oplæg til handlinger inden for tre overordnede områder: 1) Beskyttelse og genopretning af Europas natur; 2) Skabelse af rammerne for transformative forandringer, herunder etablering af en ny styringsramme i EU for biodiversitet; og 3) EU's position i forhold til at håndtere den globale biodiversitetskrise efter 2020, herunder i relation til vedtagelse af nye globale naturmål i regi af FN's biodiversitetskonvention. Strategien vil være et centralt element i EU's genopretningsplan post Covid-19 og understreger, at økonomisk udvikling må sammentænkes med behovet for biodiversitet og naturbeskyttelse for at forebygge og sikre modstandsdygtighed mod sygdomsudbrud, der stammer fra vilde dyr. Desuden fremhæver Kommissionen en række økonomiske rationaler for biodiversitet, herunder muligheder for jobskabelse i relation til øget beskyttelse og genopretning af natur. Kommissionens strategi har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser. Strategien har ikke i sig selv konsekvenser for beskyttelsesniveauet.

Baggrund

Kommissionen har den 20. maj 2020 fremlagt en meddelelse til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomi og Social Udvalg og Regionsudvalget - EU's biodiversitetsstrategi for 2030 - Naturen skal bringes tilbage i vores liv. Meddelelsen er modtaget i en dansk sprogudgave fra Rådssekretariatet den 22. maj 2020.

Biodiversitetsstrategien blev præsenteret sammen med jord-til-bord-strategien. Begge strategier er en del af Kommissionens grønne pagt ("Green Deal") fra 11. december 2019, som har fokus på en bæredygtig fremtid via tiltag inden for klima, miljø, natur og har blandt andet til formål at følge op på EU's indsats i forhold til FN's bæredygtighedsmål.

Formål og indhold

EU's biodiversitetsstrategi har til formål, at fastlægge EU's politik for biodiversitet frem mod 2030 og ligge i forlængelse af den nuværende biodiversitetsstrategi, der udløber i 2020. Med strategien beskrives den generelt kritiske status for biodiversiteten globalt, og der lægges op til at styrke indsatsen fra EU's side, både i EU og internationalt med henblik på at standse tabet af biodiversitet.

I relation til den aktuelle Covid 19-situation fremhæver 2030-biodiversitetsstrategien, at fremkomsten af flere infektionssygdomme er et resultat af menneskets indgreb i hidtil urørt natur og ødelæggelse af natur. Det fremhæves desuden, at strategien vil være et centralt element i EU's genopretningsplan, da økonomisk udvikling må sammentænkes med behovet for biodiversitet og naturbeskyttelse for at forebygge og sikre modstandsdygtighed mod sygdomsudbrud, der stammer fra vilde dyr. Kommissionen fremhæver, at businesscasen for biodiversitet er "overbevisende". Det begrundes blandt andet med, at over halvdelen af det globale BNP er bundet op på virksomhedernes brug af naturens ressourcer - især i produktions- og medicalsektoren. Desuden fremhæves flere steder mulighederne for jobskabelse i relation til øget beskyttelse og genopretning af natur blandt andet i forhold til implementering af Natura-2000 netværket, overgang til økologisk landbrug og træplantning.

Med strategien understreges sammenhæng mellem klima og biodiversitet. For at reducere CO₂-udledninger og facilitere klimatilpasning kan naturbaserede løsninger som f.eks. beskyttede områder og genopretning af vådområder, bæredygtig forvaltning af havområder, skove, græsarealer og landbrugsjord være en del af løsningen, og det fremgår blandt andet, at 25 % af EU's budget til klimahandling vil blive øremærket biodiversitet og naturbaserede løsninger. Strategien fremhæver desuden, at biodiversitet er afgørende for at beskytte både EU's og den globale fødevarer sikkerhed. Tab af biodiversitet truer fødevarer systemerne, hvilket bringer både vores fødevarer sikkerhed og ernæring i fare.

Strategien indeholder oplæg til handlinger inden for tre overordnede områder:

1. Beskyttelse og genopretning af Europas natur

Denne del af strategien har følgende to centrale elementer: a) At opbygge et reelt sammenhængende netværk af beskyttede områder; og b) en EU-naturgenopretningsplan.

a) Et reelt sammenhængende netværk af beskyttede områder: Behovet for øget naturbeskyttelse igennem et reelt sammenhængende netværk af beskyttede områder fremhæves som væsentligt. I strategien lægges der op til, at 30 % af EU's areal både til lands og i havet skal være udpeget som beskyttet natur i 2030. Heraf skal en tredjedel være strengt beskyttede områder, inklusive alle resterende oprindelige skove og gamle uforstyrrede skove. Kommissionen oplyser, at der på nuværende tidspunkt i EU er ca. 26 % beskyttede områder på land (heraf 18 % Natura 2000) og ca. 11 % til havs (heraf ca. 8 % Natura 2000). Det angives også, at Kommissionen vil bestræbe sig på at nå en aftale med medlemsstaterne vedrørende kriterier og relateret vejledning for nye områdeudpegninger i 2021. Medlemsstaterne vil have indtil 2023 til at demonstrere tilstrækkelige fremskridt, hvorefter Kommissionen vil vurdere behovet for eventuelle nye lovgivningsmæssige tiltag for at nå målet. Det fremgår også af biodiversitetsstrategien, at vedvarende energi er essentiel for at bekæmpe klimaforandringer og tab af biodiversitet. Kommissionen skriver i den forbindelse, at man blandt andet vil prioritere havvindmøller, dog med den note, at offshore vindmølleprojekter kun er mulige, hvis de er i overensstemmelse med relevant natur- og miljølovgivning.

b) En EU naturgenopretningsplan. En samlet plan for naturgenopretning er et centralt element i strategien. I den forbindelse fremhæves behovet for fuld implementering af relevant EU lovgivning. Kommissionen vil i 2021 foreslå bindende naturgenopretningsmål for en række centrale naturtyper. Medlemsstaterne vil blive bedt om forpligte sig til, at der ingen tilbagegang er i naturtyper og arter frem mod 2030

samt om at fremsende en oversigt over mindst 30 % af naturtyper og arter beskyttet under EU's naturdirektiver for, hvilke den pågældende medlemsstat forpligter sig til at forbedre bevaringsstatus inden 2030. I denne forbindelse fremhæver Kommissionen, at man vil lægge vægt på at få opbygget et sammenhængende, trans-europæisk netværk for beskyttede områder.

I strategien fremhæves også konkrete indsatser inden for en række sektorer og politikområder, blandt andet

- Landbrugets rolle. Her foreslås at øge andelen af økologi til mindst 25 % af landbrugsarealet samt 50 % reduktion af kemiske pesticider inden 2030. Der lægges endvidere op til, at 10 % af landbrugsarealet skal tilbageføres til landskaber med høj grad af diversitet. Det understreges, at strategien skal udmøntes i sammenhæng med 'jord-til-bord'- strategien samt den fælles landbrugspolitik.
- EU's jordbundsstrategi skal opdateres i 2021 for at leve op til internationale mål.
- Ud over at beskytte de oprindelige og uforstyrrede skove lægger strategien op til at øge mængden af skov og forbedre skovenes kvalitet og modstandsdygtighed samt understøtte vigtige skovfunktioner, herunder for jobskabelse, biodiversitet, klima, rent vand, rekreation og bioøkonomi. Kommissionen vil foreslå en EU-Skovstrategi i 2021, herunder med en køreplan for plantning af mindst 3 milliarder ekstra træer inden 2030 både i form af skovrejsning og ved udvidelse af grøn infrastruktur i byområder mv. Kommissionen vil også udvikle vejledning om biodiversitetsvenlig tilplantning og genplantning og mere naturnær skovdriftspraksis.
- Kommissionen vil vurdere biomasseudbud og -efterspørgsel, herunder for bedre at forstå risici i forhold til klima og biodiversitet. Kommissionen vil i slutningen af 2020 offentliggøre resultater af en vurdering af anvendelse af skovbiomasse til energi og udvikle operationel vejledning i 2021 om af EU's nye bæredygtighedskriterier for skovbiomasse til energi.
- God bevaringsstatus af marine økosystemer igennem fuld implementering af den fælles fiskeripolitik, havstrategidirektivet, habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet skal fremmes. Behovet for mere bæredygtigt fiskeri fremhæves. Blandt andet skal der i 2021 udvikles en handlingsplan for at reducere effekten af skadelige fiskeredskaber. Derudover skal der være fiskeriforvaltning i alle beskyttede havområder samt, at implementering af økosystembaseret forvaltning vil reducere andre påvirkninger på havmiljøet fra udvinding, og andre påvirkninger af havbunden.
- Alle beskyttede områder skal have definerede mål og forvaltningsforanstaltninger. Kommissionen vil i samarbejde med medlemsstaterne og det europæiske miljøagentur fremlægge kriterier og vejledning for dette i 2020.
- Kommissionen vil i 2021 udvikle en handlingsplan for at reducere effekten af skadelige fiskeredskaber. Derudover skal der være fiskeriforvaltning i alle beskyttede havområder. Der vil ligeledes være multolerance overfor ulovlig fiskeri.
- Behovet for fuld implementering og efterlevelse af vandrammedirektivets mål om god miljøtilstand i 2027 understreges. Man ønsker at genoprette 25.000 km floder og vandløb i EU.
- Alle byer over 20.000 indbygger skal udarbejde grønne planer.
- Indsats for at reducere forurening bredt, hvor den kommende nulforureningsstrategi og kemikalie-strategien fremhæves som centrale redskaber.

- Fuld gennemførelse af EU's regulering vedrørende invasive arter. Intentionen er, at antallet af rødlistearter som er truet af invasive arter skal være halveret i 2030.

2. Skabe rammerne for transformative forandringer

Kommissionen vil a) etablere en ny styringsramme for biodiversitet, b) fremme implementeringen og efterlevelsen af EU-lovgivning, og c) sikre et perspektiv, som omfatter hele samfundet.

a) En ny styringsramme for biodiversitet. Kommissionen vil etablere en mekanisme for at kortlægge de nuværende målsætninger og forpligtelser på biodiversitetsområdet med henblik på at identificere eventuelle mangler. I 2023 vil Kommissionen derpå vurdere, om man finder behov for en juridisk bindende tilgang.

b) Fremme implementering og efterlevelse. Kommissionen vil fortsætte arbejdet med at sikre implementering og efterlevelse af EU-lovgivningen – særligt på de centrale direktivområder. Man ønsker også, at samarbejde med medlemsstaterne for at fremme adgangen til domstole i miljøspørgsmål for enkeltpersoner og NGO'er (Århus-konventionen).

c) Sikre et perspektiv, som omfatter hele samfundet. Kommissionen ønsker at forbedre virksomheders bidrag til og ansvar for at sikre biodiversiteten. En vurdering af virksomheders rapportering under direktivet om ikke-finansiell rapportering er igangsat med henblik på at integrere miljø- og biodiversitetskriterier. Behovet for investeringer, der kan understøtte biodiversiteten understreges og Kommissionen vil konkret fremme hensynet til biodiversiteten i EU's budget og se på brugen af økonomiske afgifter mv.

3. EU's position i forhold til at håndtere den globale biodiversitetskrise efter 2020:

Strategien indeholder et oplæg til EU's position, mål og prioriteter i forbindelse med forhandlingerne under FN's biodiversitetskonvention om nye globale naturmål efter 2020.

I strategien betones ønsket om en ambitiøs global aftale, der skal bidrage til, at styrke national implementering, og som indeholder en række konkrete og ambitiøse mål til både øget beskyttelse og genopretning af natur. Der lægges op til, at EU ifølge strategien påtager sig globalt lederskab og arbejder internationalt for målsætninger på linje med de forslag strategien angiver på EU-plan. EU vil ifølge strategien arbejde for en global post2020-ramme for biodiversitet baseret på princippet om lighed, der omfatter fuld og effektiv inddragelse af oprindelige folk og lokalsamfund og respekt for deres rettigheder.

Afslutningsvis fremhæves det fortsatte ønske om at understøtte biodiversiteten gennem EU's eksterne relationer – herunder udviklingsbistand og handelspolitik. I forhold til sidstnævnte fremhæves indsatsen mod afskovning internationalt som et fokusområde, ligesom det nævnes, at Kommissionen vil foreslå yderligere tiltag med henblik på at forhindre eller minimere import til EU af produkter associeret med afskovning i tredjelande og illegal handel med vilde dyr. EU vil støtte vedtagelse af en ambitiøs juridisk bindende aftale for bevaring og bæredygtig udnyttelse af havets biodiversitet i områder uden for national jurisdiktion i 2020. EU vil i internationale forhandlinger arbejde for, at der ikke bliver iværksat dybhavsminedrift før konsekvenserne af denne praksis på biodiversitet og havmiljøet er videnskabeligt belyst. EU vil endvidere have en nul-tolerance over for ulovlig fiskeri.

Til strategien hører et bilag, som består af en komprimeret oversigt med indikative tidspunkter for de initiativer, som Kommissionen planlægger at udfolde med strategien i indeværende Kommissionsperiode frem til 2024.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet ventes at vedtage en resolution om Kommissionens meddelelse om en biodiversitetsstrategi og vil sammen med Rådet være medlovgiver på mange af de konkrete initiativer, som vil

udløbe fra meddelelsen.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet, idet der alene er tale om en meddelelse fra Kommissionen.

Gældende dansk ret

Der redegøres ikke for dansk ret, idet der alene er tale om en meddelelse fra Kommissionen.

Konsekvenser

Biodiversitetsstrategien har ikke i sig selv lovgivningsmæssige, statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget. Når Kommissionens forslag udmøntes i konkrete initiativer, vil forslagens konsekvenser blive vurderet i forbindelse med regeringens stillingtagen hertil.

Biodiversitetsstrategien har ikke sig selv nogen betydning for beskyttelsesniveauet i Danmark og EU. De enkelte forslag som Kommissionen vil fremsætte som følge af strategien forventes at kunne få en positiv virkning for beskyttelsesniveauet i Danmark.

I strategien anføres oversøiske lande og territorier, som værende betydningsfulde områder for biodiversitet. Det skal i denne forbindelse bemærkes, at Grønland og Færøerne har hjemtaget naturområdet.

Høring

EU-Biodiversitetsstrategien har været i skriftlig høring i EU Miljøspecialudvalget., §2-udvalget(landbrug), §5-udvalget(fiskeri), Det Rådgivende Fødevarerudvalgs EU-underudvalg, Det Økologiske Fødevareråd og Den nationale komité for landbrugsdyr.

Dyreværns organisationernes samarbejdsorganisation (DOSO) bemærker at man glæder sig over Kommissionens fokus på de produktionsmetoder, der anvendes inden for landbruget og havbruget i forhold til blandt andet beskyttelse af naturens mangfoldighed. DOSO finder, at nøglen til beskyttelse findes i disse produktionsmetoder. DOSO glæder sig endvidere over, at dyrs velfærd er en indregnet faktor i både EU-biodiversitetsstrategien og jord-til-bord-strategien.

Danmarks Naturfredningsforening (DN) fremhæver, at man i lyset af COVID-19 finder, at tiden er særlig gunstig for at bryde med business-as-usual og sikre en grøn genopbygning af Europas økonomi, hvor løsninger på biodiversitetskrisen og klimakrisen tænkes sammen og de primære presfaktorer fra landbrug, skovbrug og fiskeri adresseres på en måde, der gavner biodiversitet, klima og fødevarer sikkerhed.

DN er glade for at kommissionen i både biodiversitetsstrategien og jord til bordstrategien har foreslået en række konkrete og ambitiøse mål, men understreger behovet for at EU-medlemslandene, herunder Danmark, tager ansvaret for implementering alvorligt og sikrer at strategierne ikke udvandes, men derimod styrkes på de områder, hvor tiltagene efter DN's opfattelse ikke i tilstrækkelig grad står til måls med de udfordringer vi står overfor. Det fremhæves som helt centralt, at implementering af EU's øvrige lovgivning, strategier og direktiver og udmøntningen af internationale forpligtelser, følges ad, mens det sikres at diverse støtteordninger, herunder landbrugspolitikken understøtter og ikke modarbejder strategiernes overordnede mål – netop at bringe naturen tilbage til Europa, sikre og genoprette biodiversiteten samt sikre en fair og miljømæssig forsvarlig fødevarerproduktion til gavn og glæde for kommende generationer.

DN finder, at den siddende regerings videreførelse af principperne for minimumsimplementering af EU-reguleringen, understreger behovet for, at regeringen arbejder intensivt for at sikre en ambitiøs EU biodiversitetsstrategi og dens implementering gennem efterfølgende lovgivning og handlingsplaner. Ellers er

det ifølge DN svært at se hvordan regeringen skal kunne levere på det historisk grønne mandat, den er valgt på.

DN støtter at strategien indeholder en ambition om, at tilbagegangen af Europas biodiversitet vendes til fremgang inden 2030 – samtidig foreslår DN, at der arbejdes for at fastsætte delmål som fremgangen kan vurderes på baggrund af. Dette ligger i tråd med det overordnede og vigtige princip i strategien, hvorved fremgang måles på forskellige parametre i løbet af de næste få år, og det vurderes om der er behov for stærkere mål og/eller implementering eller i sidste instans ny lovgivning.

DN støtter strategiens fokus på at adressere de primære årsager til biodiversitetskrisen, men undrer sig over, at de underliggende årsager, netop vores produktions- og forbrugsmønstre helt er udeladt. DN fremhæver, at man finder, at biodiversitet og naturbeskyttelse betaler sig på mange forskellige planer og er glade for at se, at fokus på at understrege naturens mange værdier indgår. For at aktivere alle aktører finder DN, at det er vigtigt, at de mange værdier anerkendes og medregnes i samfundsøkonomiske regnskaber.

DN opfordrer Danmark til at arbejde for at forsigtighedsprincippet iagttages i alle sammenhænge hvor konsekvenserne for biodiversitet er usikre eller ukendte.

DN bifalder målene om, at minimum 30 % af land- og havarealet skal beskyttes reelt og samtidig at 1/3 del heraf, svarende til minimum 10 % af land- og havarealet skal være under 'streng beskyttelse'. Danmark bør arbejde for at disse målsætninger ikke udvandes, men betragtes som et absolut minimum. Det er vigtigt at fastholde fokus på at de beskyttede områder udgør et sammenhængende europæisk netværk, der er med til at sikre arternes og naturens evne til at tilpasse sig klimaforandringerne. DN støtter derfor, at kommissionen lægger fokus på såkaldte grønne korridorer, der forbinder de beskyttede områderne.

Behovet for streng beskyttelse fremhæves som grundlæggende for at sikre biodiversiteten i land- og havområder. I forlængelse heraf finder DN, det af stor vigtighed at arbejdet med at identificere og udpege disse strengt beskyttede områder indledes hurtigst muligt i Danmark og i hele EU. DN støtter, at kriterierne for og definitionen af den strenge beskyttelse på minimum 10 % af hhv. hav- og landarealet, kan være enslydende med eller tage udgangspunkt i IUCN-kategorierne Ia og Ib. Man understreger, at målene bør være minimumsmål for EU samlet set, men også for de enkelte medlemslande. Indsatsen for at bevare og beskytte den vigtigste biodiversitet bør skaleres sådan, at der både nationalt og regionalt sikres den størst mulige biologiske mangfoldighed. Lande der har opdyrket eller på anden måde ødelagt store dele af deres naturarealer, skal i DN's optik ikke på den baggrund beskytte mindre.

DN glæder sig over, at EU kommissionen fremhæver, at arealmål alene ikke er nok for at bevare og genoprette biodiversiteten. DN finder det er helt essentielt at der for alle beskyttede områder findes forvaltningsplaner med tydeligt definerede bevaringsmål og virkemidler for, hvordan målene skal nås. Endvidere finder DN, det vigtigt, der bør være løbende monitorering af målopfyldelse og om hvorvidt indsatser og virkemidler er tilstrækkelige. Disse elementer finder DN, at kommissionen har reflekteret i strategien og understreger, at det er af helt afgørende betydning, at Danmark støtter op om dette for at sikre, at beskyttede områder skal resultere i reel beskyttelse og dermed en fremgang biodiversiteten.

DN støtter også særligt, at der lægges op til, at fiskeregulering skal etableres i alle marine beskyttede områder baseret på klart definerede bevaringsmål, da man finder, at dette er helt centralt for at beskyttede marine områder virker efter hensigten. På EU-plan er det mange beskyttede marine områder, som ikke har nogen aktiv forvaltning og derfor ikke beskytter det, de udpeget for, eller bevarer havets biodiversitet. DN støtter, at kommissionen agter at fremlægge de nærmere definitioner, guidelines og kriterier for

hvordan arbejdet med at udpege de nye områder, allerede i 2020. DN anser det som meget vigtigt at denne tidslinje holdes.

DN støtter i øvrigt strategiens fokus på vigtigheden af bynaturen og opfordringen til at alle byer på minimum 20.000 indbyggere bør have en ambitiøs plan for bynaturen. Det er imidlertid essentielt, at der også sikres tilstrækkelige midler og kapacitet lokalt, og at integration mellem lokale, nationale og internationale målsætninger og strategier faciliteres og realiseres.

DN anbefaler kraftigt, at Danmark foreslår fastsættelse af konkrete målsætninger for forebyggelse af invasive arter, som led i den bebudede styrkede implementering af den gældende EU lovgivning om invasive arter. Man finder ikke, at den nuværende målsætning om en reduktion på 50 % af rødlistede arter er truede af invasive arter er tilstrækkelig. Desuden ønsker DN at henlede opmærksomheden på, at man i Danmark allerede må afsætte meget betragtelige midler til at bekæmpe invasive arter, for at tage vare på såvel natur- som erhvervsinteresser.

DN bifalder strategiens store fokus på behovet for naturgenopretning, gennem en omfattende genopretningsplan, EU Nature Restoration Plan, der blandt andet vil indebære ny lovgivning fra 2021, med bindende genopretningsmålsætninger for ødelagte økosystemer, og med særligt fokus på de kulstofsrige økosystemer. Det er positivt at der med genopretningsplanen afsættes midler, men disse midler bør altid være tilstrækkelige til at nå målsætningerne, fremfor at ligge på et fast niveau.

DN er positive overfor at biodiversitetsstrategiens brug som løftestang til implementering af EU's naturdirektiver, i anerkendelse af at implementeringen har været utilstrækkelig og har manglet delmål og deadlines. Dog anser DN at målet om, at mindst 30 % af habitatnaturtyper og habitatarter skal være i gunstig bevaringsstatus eller udvise en positiv trend i 2030, som alt før uambitiøst - og mindre ambitiøst end habitat- og fugledirektivet. DN finder ikke, at det står mål med den udfordring vi står overfor. DN bemærker, at medlemslandene har haft årtier til at implementere begge direktiver, hvorfor DN kraftigt opfordrer Danmark til at arbejde for, at ambitionen skrues op. Igen støtter DN, at kommissionen lægger op til at præsentere nærmere uddybning og vejledning til medlemslandene for hvordan dette arbejde skal udføres i løbet af 2020 og understreger endnu engang vigtigheden af at denne tidslinje holdes. Danmark bør arbejde for ambitiøse SMART'e mål og som minimum videreføre ambitionerne fra EU's biodiversitetsstrategi 2020. Det bør sikres, at der udarbejdes klare bestemmelser, kriterier og guidelines så hurtigt som muligt.

DN støtter strategiens fokus på beskyttelse og genoprettelse af naturlige og gamle skove. De er helt centrale økosystemer, for både biodiversitet og klima, som bør genoprettes og en stor andel af det samlede skovdække, bør holdes helt fri for produktion. Mens plantning af nye træer er velkomment og nødvendigt, bør det største fokus lægges på at bevare de eksisterende særligt værdifulde skove.

DN støtter ideen om en handlingsplan for at beskytte og bevare de marine økosystemer og fiskeressourcer. Denne plan bør fokusere på at minimere den skadelige påvirkning fra aktiviteter, herunder særligt fiskeri med bundslæbende redskaber. Planen skal efter DNs mening inkludere konkrete trin for at forbyde og udfase fiskeri med bundslæbende redskab i alle beskyttede havområder, da man finder, at denne aktivitet er helt uforenlig med målene for beskyttede områder og samtidig bør mere bæredygtige redskaber og metoder udvikles og promoveres for hele EU's havområde.

DN understøtter behovet for at skruer op for arbejdet med at implementere havstrategidirektivet og for ambitionsniveauet, sådan at direktivets mål om god miljøtilstand nås så hurtigt som muligt. DN støtter, at biodiversitetsstrategien understreger at medlemslandenes havplaner, skal indeholde arealbaserede beskyttelsesforanstaltninger. DN finder det afgørende, at havplanerne inkluderer målene fra biodiversitetsstrategien for at strategiens mål skal kunne nås til 2030, samt for at tabet af biodiversitet skal kunne

standses. DN finder, at Danmarks kommende havplan er en oplagt lejlighed til at regulere fiskeriet og andre menneskelige aktiviteter i danske farvande på en sådan måde, at de understøtter opfyldelse af biodiversitetsmålene.

DN støtter, at strategien understreger, at bifangst skal elimineres eller minimeres til en niveau så bestående ikke trues. DN anser det for at være vigtigt at dette implementeres hurtigt og fuldt ud. Der er behov for at styrke denne forpligtelse og Danmark bør arbejde for at ambitionsniveauet højnes. Forbindelsen til Jord-til-bord strategien og nødvendigheden af samspillet mellem målsætningerne bør gøres eksplicit og sætte spot på behovet for marin beskyttelse og udfasning af skadeligt fiskeri og promovning af skånsomt fiskeri og bæredygtig akvakultur.

DN mener at strategiens målsætning om fritlægning og genopretning af 25.000 km vandløb inden 2030 er meget uambitiøst. DN anfører, at man med mere end 400.000 spærringer i vandløb og floder i Europa burde have mål af en helt anden størrelsesorden til. Man henviser til to danske eksempler på spærringer, Tangeværket og Holstebro, og at der opstrøms derfra er omkring 1.500 km målsatte vandløb. Set i sammenligning med, at vi alene i Danmark har 75.000 km vandløb, hvoraf 18.500 er målsat i vandplaner, mener DN, at de 25.000 km i hele EU er utroligt uambitiøst og helt ude af trit med at skulle opfylde målet om kontinuitet i vandløbene senest i 2027 ifølge Vandrammedirektivet.

DN byder Kommissionens anerkendelse af den hidtidige manglende implementering af målsætninger for biodiversitet i EU og internationalt, samt viljen til at skabe en ny ramme for biodiversitets 'governance' i EU, der inkluderer en monitorings- og review-proces velkommen. DN finder dette helt essentielt for effektiv og adaptiv forvaltningspraksis. DN er dog bekymret for om vi når tilstrækkelig langt af frivillighedens vej. Derfor finder man det positivt, at det senest i 2023 skal vurderes hvorvidt, der er behov for at indføre yderligere lovgivning på baggrund af oplægget til, at medlemslandene inden da skal have vist signifikante fremskridt i udpegningen af og arbejdet med de beskyttede områder. DN finder, at det er af største vigtighed, at der hurtigst muligt foreligger forvaltningsplaner med konkrete mål for beskyttelse og indsats for at nå målene på alle beskyttede områder, både på havet og på land. Danmark bør arbejde for at sikre, at de rigtige værktøjer er på plads til at sikre den tilstrækkelige fremgang og at evalueringen af fremgangen bør ske senest i 2022.

DN finder, at oplægget til, at der bør afsættes 20 milliarder euro per år til at støtte implementeringen af strategien er positiv, men at beløbet ikke nødvendigvis er tilstrækkeligt. Fuld implementering af naturdirektiverne, vandrammedirektivet og havstrategidirektivet bør sikres og understøttes, hvilket også vil trække ekstra ressourcer. For at opnå succesfuld implementering understreger DN, at det også kræver, at samfundsmæssige investeringer beskytter eller forbedrer biodiversiteten og at alle skadelige subsidier udfases eller omdirigeres. Strategiens fokus på 'forurenere-betaler-princippet', samt at priser skal afspejle varers reelle omkostninger for natur, miljø og klima er vigtige og velkomne. DN mener også, dette skal afspejles i landbrugspolitikken.

DN bakker op om kommissionens ambition om at tage lederskab i de internationale FN-forhandlinger frem mod COP15 i 2021, hvor den nye internationale aftale om globale biodiversitetsmål i regi af biodiversitetskonventionen forhåbentlig falder på plads. Behovet herfor understreges, men også, at hvis EU efter DNs mening skal nyde nogen legitimitet i de konkrete forhandlinger, at medlemslandene samlet går foran og leder ved eksemplets magt. EU skal tage skridt til at reducere og ændre regionens forbrug og produktion og udfase eller omdirigere biodiversitetsskadelige subsidier – alt sammen helt centrale elementer som DN finder, at EU-biodiversitetsstrategien mangler tilstrækkeligt fokus på. Også Danmark bør efter DNs mening gå foran og tage lederskab i EU og ære det historisk grønne mandat den siddende regering og dens støttepartier blev valgt på.

DN mener at EU bør indføre et moratorium på dybhavsminedrift. DN støtter, at udfordringer vedr. dybhavsminedrift nævnes i strategien, men fremhæver, at det er svært at se hvordan dybhavsminedrift ikke skulle have en negativ påvirkning på havets biodiversitet og understreger dette som et godt eksempel på hvor forsigtighedsprincippet bør iagttages.

Både hvad angår landbrug og fiskeri bør samspillet mellem biodiversitetsstrategien og jord til bord-strategien deres og målsætningerne efter DN's mening være helt tydelige og understøttet gensidigt. DN fremhæver behovet for at begrænse de skadelige påvirkninger fra landbrug og fiskeri for at nå at vende tilbagegangen af biodiversiteten. Ud over, at det ifølge DN er helt nødvendigt, at afsætte minimum 10 % af land og havarealet hvor al produktion og fiskeri er udelukket og minimum 30 % hvor påvirkningerne herfra er kraftigt begrænsede, er der behov for at nedbringe næringsstofoverskuddet og brugen af pesticider.

DN støtter kommissionens foreslåede mål for minimum 25 % økologisk landbrug i EU i 2030, samt 50 % reduktion af brug af og risiko for pesticider og tilsvarende 50 % reduktion i overskud af næringsstoffer fra gødskning i landbruget. DN opfatter målene som et minimum for, hvad der skal til inden 2030. Danmark bør arbejde for, at målene opretholdes og på ingen måde svækkes eller udvandes og tilmed på nogle områder styrkes. DN mener eksempelvis, at forbruget af pesticider bør reduceres mere end den halvering, der lægges op til i 2030, og målet for tabet af næringsstoffer bør ses i sammenhæng med en fuld implementering af Vandrammedirektivet, hvor der i nogle medlemslande kan være behov for yderligere reduktioner. Også fokus på bevarelsen af smånaturen i landbrugslandet velkommes. DN hilser det velkomment, at en tiendedel af landbrugsarealerne skal genetableres som arealer med særlig høj biodiversitet. Her bør skala være relevant og sikre sammenhæng og trædesten i landskabet og der skal være fokus på beskyttelse og kontinuitet.

Danmarks Jægerforbund er grundlæggende enige med Kommissionen. Naturen og biodiversiteten har også i Danmark behov for øjeblikkelig handling. Både sjældne men også mere almindelige arter er under pres i det danske landskab. Levesteder forsvinder eller forringes hastigt som følge af blandt andet intensiveret landbrugsdrift.

Danmarks Jægerforbund er positive overfor mere fredet og beskyttet natur i Danmark, men forudsætter, at udpegning og beskyttelse sker ud fra klare definerede mål. Dette gælder både med udpegningen men også den efterfølgende forvaltning af de beskyttede områder. Dette vil, efter Danmarks Jægerforbunds mening, for eksempel kræve at tilskudsordninger gøres effektbaserede ud fra områdets mål, og ikke som det kendes i dag baseres på generelle kontrolkrav. Ligeledes er det afgørende for Danmarks Jægerforbund, at friluftsliv herunder jagt ikke begrænses af en indsats for natur og biodiversitet.

Danmarks Jægerforbund fremhæver behovet for vedvarende fokus på at beskytte vandmiljøet. Danmarks Jægerforbund ser gerne, at fiskeri med bundskrabende redskaber begrænses væsentligt, da disse redskaber er ødelæggende for havbunden og hele det marine økosystem. Ligeledes mener Danmarks Jægerforbund, at vi som samfund er forpligtet til at begrænse alle kilder til tab af næringsstoffer til vandmiljøet.

Danmarks Jægerforbund mener, at en prioritering af naturnær skovdrift er en god vej at gå, men påpeger samtidigt, at der i skovrejsningsordninger, og skovloven bør tillades langt flere lysåbne arealer i skoven, samt mulighed for etablering af skov ved naturlig succession. Ligeledes bør der arbejdes for mere naturlig hydrologi i skovene. Udover højt indhold af biodiversitet vil naturnær skovdrift ifølge Danmarks Jægerforbund også understøtte en bæredygtig produktion af tømmer, som kan lagre kulstof i for eksempel bygninger og møbler.

Danmarks Jægerforbund er særdeles positive over Kommissionens krav om at reservere 10 % af landbrugsarealet til ikke produktive arealer. Dette vil sikre og bevare et minimum af naturindhold i landbrugslandet. Det bemærkes dog som værende særdeles vigtigt, at der ved udformningen af dette krav sikres et varieret landskab med levende hegn, markveje, markbræmmer og småbiotoper, og ikke et opdelt landskab med store indholdsløse dyrkningsørkener.

Danmarks Jægerforbund mener, at brugen af pesticider skal begrænses til et absolut minimum, og at der skal anvendes driftsformer, hvor jordbehandling, afgrødevalg og sædskifter sikrer naturlige forsvarsmekanismer mod skadedyr og ukrudt. Danmarks Jægerforbund fremhæver dog sin bekymring over, at et ukritisk syn på økologi kan have en negativ effekt på markvildtet. Med henvisning til at den største del af det økologiske areal i Danmark drives som et intensivt produktionslandbrug fremfører Danmarks Jægerforbund, at man på økologiske arealer på bedrifter der deltager i Markvildtindsatsen, ikke kan konstatere højere forekomst af harer og agerhøne end på de konventionelle arealer. Danmarks Jægerforbund ønsker et landbrug med driftsformer, hvor dyrkningspraksis, plantedække og sædskifte sikrer minimal klima- og miljøbelastning samt et højt indhold af kulstof og mikroorganismer i jorden. Et landbrugsland med komplette fødekæder og levesteder, der sikrer levedygtige bestande.

Dansk Skovforening fremhæver biodiversitetsstrategiens overordnede formål med at bevare og øge biodiversiteten som en god ambition. Man ser det dog som en mangel, at strategien ikke i højere grad ser på muligheden for at sammenkoble og anerkende de klimamæssige fordele skov har samt den høje biodiversitet i de bæredygtigt drevne skove. Dansk Skovforening bemærker, at skovens rolle kun fylder ganske lidt i strategien trods deres store udbredelse og potentiale. Det til trods for at der i strategien, slås på, at der skal ses både på klima- og biodiversitetskrisen og minimere CO₂ i atmosfæren.

Dansk Skovforening mener, at bæredygtig skovdrift bør ses som en mulighed for at beskytter den biologiske mangfoldighed, når også klimaforandringernes virkning medtages. Desuden bemærkes, at det samtidig er relevant at påpege andre økosystemtjenester fra skovene, som kan leveres på en afbalanceret måde.

I forhold til beskyttede områder gør Dansk Skovforening opmærksom på at strategien lægger op til, at gammel skov og primær skov skal være særligt beskyttet samt, at det vil være medlemsstaternes opgave at udpege og beskytte de særligt værdifulde områder og fastsætte klare objektive mål. I forlængelse heraf finder Dansk Skovforening, at det i Danmark vil være en start at få sat gang i registreringen af §25-skov i private skove. Dansk Skovforening gør endvidere opmærksom på, at det umiddelbart er svært at gennemskue hvad udpegning af flere beskyttede områder vil få af konsekvens for det danske skovareal, og at det særligt vil have betydning hvor grænsen for definition af gammel skov lægges. Dansk Skovforening finder det positivt, at det er tydeligt at kravet om 30% beskyttet areal er på EU-niveau, og at hver medlemsstat skal bidrage med deres del baseret på objektive kriterier, men at det anerkendes at hvert land har forskellig udgangspunkt med forskellige mængder og kvaliteter af biodiversitet.

I forhold til strategiens fokus på at sikre gunstig bevaringsstatus finder Dansk Skovforening det vigtigt at være opmærksom på hvordan skovens tilstand måles. Man gør opmærksom på, at den hidtidige registrering, hvor dødt ved har fået en særdeles betydende faktor, kan gøre det svært at opfylde et krav om gunstig bevaringsstatus i de danske skove inden 2030. Det vil kræve en længere årrække. Derfor bør det tælle med i opfyldelsen, når der er lavet planer og indgået aftaler for, hvordan skovene skal udvikle sig for at nå målet om gunstig bevaringsstatus.

Dansk Skovforening undrer sig over, at det kun er landbrug der er nævnt som en vigtig forvalter af, men også en risikofaktor for, biodiversitet. Man savner at skovbrug også nævnes i forbindelse med oplægget til, at der for landbruget arbejdes for bedre *eco-scemes* og resultatbaserede betalingsordninger, da der er

betydelige skovarealer i EU, og ikke mindst store muligheder for at opfange CO₂ samt gøre noget bedre for biodiversiteten og miljøet gennem en bæredygtig skovdrift.

Dansk Skovforening finder, at der er behov for at private skovejeres arbejde for såvel klima som biodiversitet anerkendes, og der bør indbydes til samarbejde. Man savner uddybning af definitioner og hvilke konsekvenser de forskellige tiltag i strategien vil have, fx. hvad der forventes af nye bæredygtighedskrav til skovbiomasse.

I forhold til strategien oplæg til, at øge kvalitet og kvantitet af skovene samt ønsket mere naturnær skovdrift bemærker Dansk Skovforening, at der i Danmark i dag ikke er lovgivningsmæssige krav om driftsplaner for skovene, som der er i mange andre lande. Den gennemsnitlige skovejendom i Danmark er på ca. 10 ha og et krav om driftsplaner for de private skove vil efter Dansk Skovforenings mening være uproportionalt i forhold til den gavn det vil gøre. Hvis der skal stilles krav om driftsplaner bør der fra EU's side defineres hvilket indhold der forventes.

I forhold til anvendelsen af biomasse i energiproduktionen bemærker, Dansk Skovforening, at EU-kommissionen anbefaler, at anvendelsen af hele træer minimeres. Man finder det i den forbindelse vigtigt, at få gjort klart, at også hele stammer kan give mening at anvende i energiproduktionen, hvis de ikke kan finde anvendelse andre steder. Dansk Skovforening opfordrer til, at udviklingen af en vejledning med retningslinjer om de nye bæredygtighedskriterier for skovbiomasse i 2021 ikke blive et parallelt forløb til den kommende nye EU Skovstrategi, men at disse retningslinjer udarbejdes under skovstrategien, så de kommer til at flugte hinanden. Dansk Skovforening understreger i forlængelse heraf vigtigheden af, at disse retningslinjer går i tråd med de allerede eksisterende, og at der ikke laves helt nye systemer. Samtidig er det vigtigt at anerkende de regionale forskelle i landskaber og levesteder og at udarbejdelsen af retningslinjer sker i fuld respekt for ejendomsrettighederne.

Blandt andet i relation til arbejdet med EU-strategien for bæredygtige investeringer finder Dansk Skovforening det vigtigt, at det bliver muligt, at godskrive skovene som en bæredygtig investering – dette med henblik på skovejernes muligheder for at fokusere mere på biodiversitet.

Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF) er generelt tilfreds med EU's biodiversitetsstrategi for 2030 og vil gerne have den danske regering til at støtte (eller forstærke) det nuværende ambitionsniveau. DUF støtter EU's mål om at blive en global ambitiøs spiller i CBD's forhandlinger til de kommende globale målsætninger omkring rammevilkår for biodiversitet. Man ønsker fokus især på målet om 30% beskyttede naturområder til lands og til vands. Det støtter DUF både på globalt niveau og på EU niveau. I forlængelse heraf af er DUF også enig i, at det er vigtigt at styrke implementerings-, monitorerings- og evalueringsmekanismer. Derudover er DUF tilfreds med EU's fokus og promovning af princippet med at 'forureneren betaler' i form af skat-, afgiftssystemer, der reflekterer miljømæssig skade og biodiversitetstab.

DUF finder det er vigtigt, at der sikres en retfærdig fordeling af ressourcer på tværs af generationer. DUF mener ikke at ungeinddragelse i beslutningstagning, monitorering og implementering i tilstrækkeligt omfang er inkluderet i strategien og understreger behovet for, at unge inkluderes i gennemførelsen af strategien i EU's medlemsstater. EU bør specifikt gå ind for inddragelse af ungdomsdelegater i de nationale delegationer for CBD-parter.

DUF finder, at der er for lidt fokus på EU og dets medlemmers nuværende rolle i at eliminere og udfase subsidier, som er skadeligt for biodiversitet. Der bør efter DUFs mening præsenteres klare bindende mål for eliminering og udfasning af sådanne subsidier.

DUF finder, at EU bør søge at reducere sit økologiske fodaftryk og derfor gøre bæredygtigt alternativer mere økonomisk tilgængelige for folk med lavere indkomster, herunder for unge. Tiltag kunne efter DUF

mening være at noget af indkomsten fra skatten på miljøskade bliver benyttet til at sænke skatten på produkter med lavere miljømæssig belastning. For at undgå at eksportere EU borgeres negative miljø- og biodiversitetspåvirkning mener DUF, at der bør pålægges tariffer på produkter fra industrier med høj økologisk fodaftryk. DUF finder, at ved kun at indføre beskatning på skade af biodiversitet eller miljø i EU, risikerer man, at virksomhederne flytter til lande med mindre stram lovgivning inden for disse områder. Tariffer skal efter DUFs mening indføres i forlængelse og i overensstemmelse med en eventuel lignende CO₂-beskatning. Samtidig skal EU også arbejde for at WTO-aftaler tillader det.

Landbrug & Fødevarer kan tilslutte sig den overordnede målsætning i EU's biodiversitetsstrategi om, at der skal ses på, hvordan man i fællesskab kan vende udviklingen for natur og biodiversitet.

Landbrug & Fødevarer finder det afgørende, at udmøntningen af biodiversitetsstrategien i sammenhæng med øvrige tiltag i Jord-til-bord strategien giver mulighed for at opretholde og udvikle et økonomisk bæredygtigt og konkurrencedygtigt landbrugserhverv i Danmark og resten af Europa. På denne baggrund finder Landbrug & Fødevarer, at der er flere af de skitserede elementer i biodiversitetsstrategien, der giver anledning til alvorlig bekymring, hvis de ikke gennemføres på en måde, der tager hensyn til de geografiske og naturgivne forskelle mellem de forskellige lande. Hertil understreger Landbrug & Fødevarer kommer, at det er helt afgørende, at der i forbindelse med den kommende implementering af tiltagene i biodiversitetsstrategien tilvejebringes de nødvendige værktøjer og ikke mindst sikres en tilstrækkelig finansiering med nye midler.

Landbrug & Fødevarer finder, at hvis der skal gennemføres en markant forøget indsats for biodiversiteten, er det således afgørende, at der både findes flere midler og alternative finansieringskilder til især EU's landdistriktsprogram, der kan sikre at indsatserne kan gennemføres med størst mulig effekt samtidig med, at der sikres positive incitamenter til de private lodsejere, som vil indgå som centrale medspillere i at realisere de vedtagne mål. Landbrug & Fødevarer finder, at et afgørende første skridt i forhold til at sikre biodiversiteten vil være at fokusere indsatsen på de naturarealer, der allerede findes - ved at igangsætte og intensivere en målrettet forvaltning på allerede beskyttede arealer.

Landbrug & Fødevarer tilslutter sig behovet for, at der ses på muligheden for udtagning af landbrugsjord til andre formål – herunder ikke mindst i samspil med en klimaindsats – men finder det helt afgørende, at en sådan indsats kommer til at hvile på principper om inddragelse, erstatning, dialog og fleksibilitet i stedet for bindende regulering. Landbrug & Fødevarer understreger generelt behovet for en fleksibel tilgang, der tager udgangspunkt i brugen af positive incitamenter og muligheder samt i en pragmatisk forvaltning af EU's miljødirektiver.

I forhold til beskyttede områder finder Landbrug & Fødevarer det centralt, at de 30 % opgøres på EU-niveau. Dette med henvisning til de store forskelle på de geografiske og naturgivne forhold i de forskellige medlemslande og derfor også store forskelle på, hvordan arealanvendelsen er og i forlængelse her af, hvor omkostningstungt det vil være at udlægge yderligere beskyttede arealer. Hvis der eventuelt lægges op til udpegning af supplerende Natura 2000 områder, finder Landbrug & Fødevarer det afgørende at udpegningen vil følge samme principper som den supplerede udpegning i 2018, hvor der blev taget højde for, hvilken betydning udpegningerne ville kunne få for eksisterende landbrug (i særdeleshed husdyrproducenter). Landbrug & Fødevarer fremhæver, at Natura 2000 områderne ikke alene afkaster beskyttelse inden for områdeudpegningerne men i høj grad også har konsekvenser for aktiviteter uden for områderne. Landbrug & Fødevarer finder således, at man i forbindelse med evt. supplerende udpegninger skal sætte midler af til at kompensere landbrug og andre erhverv, der måtte blive negativt påvirket af en supplerende udpegning.

I forhold til strategiens oplæg til bindende naturgenopretningsmål i 2021 bakker Landbrug & Fødevarer op om, at der skal udtages og genoprettes kulstofholdige arealer til gavn for natur, klima og miljø. Man

finder dog, at det er helt afgørende, at en sådan indsats kommer til at hvile på centrale principper om inddragelse, erstatning, dialog og fleksibilitet i stedet for bindende regulering, og at der findes nationale midler til at håndtere denne indsats. Samtidig er det afgørende at en sådan udtagning og genopretning ser på muligheden for at imødekomme flest mulige samfundsinteresser, således at arealerne i videst muligt omfang anvendes multifunktionelt.

Landbrug & Fødevarer finder strategiens mål om at opnå gunstig bevaringsstatus for beskyttede arter eller naturtyper for urealistisk ambitiøst i lyset af de seneste opgørelser af bevaringsstatus for beskyttede arter og naturtyper. Hvis man skal komme i nærheden af at kunne opnå målsætningerne vil det ifølge Landbrug & Fødevarer kræve en uhyre målrettet indsats, der underbygges af tilstrækkelige virkemidler - både i form af økonomiske ressourcer til naturforvaltningstiltag, diverse tilskudsordninger og en høj grad af planlægning og rådgivning, herunder en langt højere grad af dialog med ejere og brugere af de beskyttede arealer.

Landbrug & Fødevarer bakker op om en indsats for bestøvere, og har sammen med en række andre organisationer anbefalet, at der udarbejdes en dansk bestøverstrategi.

Målet om 10 % ikke-produktive arealer giver anledning til alvorlig bekymring hos Landbrug & Fødevarer – da det man fremhæver, at det kan få meget store konsekvenser for den samlede landbrugsproduktion, hvis store arealer med dyrkningssikker jord vil skulle tages ud af drift. Landbrug & Fødevarer finder det helt afgørende, at der sikres synergi med de mål der vil blive sat i forbindelse med en revision af den fælles landbrugspolitik, herunder også at de nuværende negative incitamenter til at udlægge læhegn og småbiotoper fjernes. Der skal sikres en implementering af dette mål, der ikke indfører voldsomme restriktioner eller påfører landbrugserhvervet urimelige byrder. Eftersom der er begrænsede midler i EU's landbrugspolitik, må det forventes, at indfrielsen af et så ambitiøst mål ikke alene kan ske igennem EU's landbrugspolitik. Landbrug & Fødevarer understreger, at det i den forbindelse er helt centralt at se på, hvordan der kan opnås en forbedring af allerede eksisterende naturelementer og naturarealer frem for at tage nye store arealer ud af drift. Der bør løbende tages hensyn til en stabil fødevarerforsyning og en konkurrencedygtigt landbrugserhverv og at målet om nødvendigt justeres i overensstemmelse hermed.

Dansk Energi bemærker i forhold til anvendelse af fast biomasse fra skovbrug til energiproduktion og strategiens oplæg til, at brugen af hele træer bør minimeres og i den sammenhæng er det ikke er klart defineret hvad "hele træer" dækker over. Man gør opmærksom på, at der kan være tale om mange forskellige typer af resurser, fx tyndingstræ, skovningsrester, skæve/syge træer osv., der ikke finder anden anvendelse end bioenergi. Dansk Energi bemærker, at disse resurser kan give anledning til store reduktioner i udledninger af drivhusgasser når de erstatter fossile brændsler på effektive kraftvarme-værker. Samtidig kan de høstes med minimal påvirkning af natur og biodiversitet, når de stammer fra skove drevet efter principperne om bæredygtig skovforvaltning, og vil desuden oftest være et restprodukt fra produktion af tømmer til træprodukter. Dansk Energi anerkender at hele træer af tømmerkvalitet, som kan anvendes til træprodukter bør anvendes til dette frem for til bioenergi ud fra et princip om kaskadeanvendelse. Men dette forhold bør reguleres af økonomien i tømmermarkederne, som i forvejen afregner tømmer med meget højere priser end resttræ til bioenergiproduktion, hvorfor risikoen for uhensigtsmæssig anvendelse er lav. Dansk Energi anbefaler, at man anvender bæredygtighedskriterier baseret på skovcertificering og risikobaseret certificering, som i forvejen er en del af EU's VEII-direktiv (Direktiv EU 2018/2001). Denne tilgang sikrer efter Dansk Energis mening, at der vil være lav risiko for påvirke økosystemer og biodiversitet negativt. VEII-direktivet indeholder allerede bestemmelser, der har til hensigt at beskytte biodiversitet ved fx at forbyde høst af biomasse i naturbeskyttelsesområder, områder med høj biodiversitetsværdi samt at hugst af skovbiomasse skal ske under hensyntagen til biodiversitet.

Dansk Akvakultur understreger behovet for initiativer gennemføres på den mest effektive og mindst belastende måde. Man pointerer behovet for at balancere naturens og menneskelige behov. Man fremhæver

behovet for at styrke akvakultur-produktionen i EU, bl.a. med henblik på at aflaste behovet for landbase- ret fødevarereproduktion og dennes miljø- og klimabelastning. Man understreger akvakulturens positive effekt på biodiversitet bl.a. med reference til, at den skåner udnyttelse af vilde fiskebestande. Man fore- slår en simplificering af de administrative procedurer vedr. akvakultur-aktiviteter og Natura 2000 og an- befaler en opdatering af den relevante vejledning.

Marine Ingredients Denmark (MID) støtter til fulde, at EU har en ambitiøs strategi for at bevare biodi- versiteten i Europa. MID undrer sig over strategien store fokus på at ville reducere og begrænse fiskeriet. MID finder uberettiget, at fiskeriet udnævnes som en af de største trusler mod biodiversiteten. Efter MID's opfattelse har EU en velfungerende fiskeripolitik, og fremfor at have fokus på at skabe begrænsnin- ger for fiskeriet, bør sættes ind på at sikre, at de fiskerireguleringsregler, som EU har, overholdes af alle og forbedres. Man bemærker, at fiskeri og proteiner fra havet er langt mere CO₂ og biodiversitets-venligt end landbrug og proteiner fra land. Endvidere mener MID, at fiskeriets påvirkning af biodiversitet på havbunden i mange tilfælde overdrevet og udokumenteret. Man bemærker, de arealer, og den biodiversi- tet som påvirkes af fiskeri, er forholdsvis lille sammenlignet med landbruget. MID mener, at fiskeriet bør støttes og fremmes og ikke udskammes og begrænses, som Kommissionens biodiversitetsstrategi lægger op til.

De Unge Biodiversitetsambassadører ser overordnet positivt på strategien, som et stort og ambitiøst skridt på vejen mod en bæredygtig fremtid. Behovet for at EU også tager internationalt ansvar i forhold til at sikre biodiversitet understreges. DUB mener, at fremtidige krav til forvaltningen af beskyttet natur skal være klare og have biodiversitet som hovedformål. Aktiviteter som er skadelige for biodiversiteten, såsom skovdrift, bør ikke tillades. Man finder, at det bør specificeres i hvilken grad de individuelle med- lemslande skal bidrage for at opnå de procentmæssige mål om beskyttet natur samt at beskyttelsens indhold skal være enslydende og utvetydig for alle medlemslande. Den fremtidige forvaltning af de be- skyttede naturområder bør ifølge DUB fokusere på naturlige dynamikker frem for menneskeskabte for- styrrelser, såsom maskinel slåning. Endvidere mener man, at udpegningen af transnationale økologiske korridorer skal konkretiseres. DUB finder, at der bør formuleres konkrete tiltag mod EU's internationale aftryk på biodiversiteten, således at eksempelvis afskovning i troperne, grundet europæisk efterspørgsel på foder, standses. Der skal indføres tiltag til at sænke produktionen og forbruget af kød til fordel for en mere plantebaseret diæt. DUB finder, at sådanne tiltag stort set er fraværende i biodiversitetsstrategien såvel som i Jord til bord-strategien. Endvidere mener DUB, at kravene til biodiversitets-hensyn i fremti- dig skovrejsning skal konkretiseres, og der skal være mulighed for at skove opstår ved naturlig succes- sion, frem for ved plantning. DUB finder, at man i højere grad bør adressere de negative effekter på bio- diversiteten ved marin råstofudvinding såsom sandsugning samt klapning i forbindelse med fiskeri. I for- hold til genopretning af degraderede vandløb, finder DUB, at fokus bør være på at sikre de tilbagevæ- rende naturlige vandløb mod yderligere forringelser. Endelig bemærker DUB, at man forventer at den danske regering fuldt ud vil implementere strategiens initiativer og målsætninger.

Økologisk Landsforening er meget glad for at se, at EU kommissionen ser biodiversitetsstrategien i sam- menhæng med deres jord til bord-strategi. Økologisk Landsforening påpeger, at landbruget forvalter store arealer i EU, og at det derfor er helt afgørende, at landbruget tager et aktivt ansvar og pålægges et aktivt ansvar for biodiversiteten i EU. Økologisk Landsforening understreger, at biodiversitet ikke kun handler om arealerne uden for landbruget, det handler i lige så høj grad om, hvad der foregår på area- lerne i landbruget. Man fremhæver, at EU's landbrugsstøtteordninger spiller en meget stor rolle for, hvordan landbruget indrettes og udvikler sig. Indretningen af disse ordninger spiller derfor en stor rolle. Økologisk Landsforening henviser til sit hørings svar til jord-til-bord-strategien med hensyn til, hvordan disse ordninger bør indrettes. Økologisk Landsforening er glad for, at EU kommissionen peger på målet om, at økologi skal udgøre 25 % af EU's landbrugsareal i 2030, og at økologi skal fremmes i den offentlige bespisning, idet EU kommissionen ser det som en aktiv del af en biodiversitetsstrategi. Økologisk Lands-

forening understreger behovet for samordning af hensyn til landbrug, klima og natur og fremhæver skov-landbrugssystemer som et godt eksempel på, hvordan fødevarerproduktion kan indrettes i et system, der opfylder flere behov på samme tid herunder også plads til artsdiversitet.

WWF Verdensnaturfonden og Friluftsrådet ser særdeles positivt på EU-kommissionens biodiversitetsstrategi, der indeholder mange gode, konkrete og tidsbestemte mål. Med strategien finder WWF og Friluftsrådet, at Kommissionen sender et klart signal om, at man ikke vil acceptere EU-landenes – og herunder Danmarks - utilstrækkelige indsats for at stoppe tilbagegangen i natur og biodiversitet hverken til lands eller til havs. Både WWF Verdensnaturfonden og Friluftsrådet appellerer således kraftigt til, at Regeringen støtter EU-kommissionens udspil og arbejder for at dens målsætninger integreres i nuværende og kommende retligt bindende EU-lovgivning.

I forhold til øget naturbeskyttelse finder WWF og Friluftsrådet at strategiens mål om 30% på land og i havet vil betyde et væsentligt løft også for naturbeskyttelsen i Danmark. Man finder, at det er et realistisk mål, også herhjemme, og mener at Danmark skal understøtte denne målsætning.

WWF og Friluftsrådet påpeger, hvad man opfatter som mangler på en række områder i strategien: I forhold til at sikre genoprettelse af økosystemer gennem fuld implementering af gældende EU-lovgivning savner man konkretisering af virkemidler samt krav til afrapportering med henblik på at sikre ensartet implementering på tværs af medlemsstaterne. Endvidere savner man tydelige definition af områder med høj biodiversitets værdi- eller potentiale ligesom en definition af, hvornår streng beskyttelse er opnået efterspørges ligesom en klar definition på gamle og oprindelige skove efterlyses. WWF og Friluftsrådet savner tydeligere tidsfrister for målopnåelser ligesom kriterier for anvendelsen af landbrugsmidler til at understøtte naturformål efterspørges. Desuden ønskes en konkret plan for udfasning af, hvad WWF og Friluftsrådet fremhæver som naturskadelig støtteordninger. Endelig finder WWF og Friluftsrådet ungedragelsen bør styrkes og foreslår, at regeringen insisterer på, at unge skal inkluderes i beslutnings- og monitoreringsprocesser samt i gennemførelsen af strategien i EU's medlemsstater.

Dansk Erhverv bakker op om EU's biodiversitetsstrategi, som man finder er nødvendig for at få genoprettet den europæiske natur i naturlig og bæredygtig balance. Kommissionens strategi og forslag rammer centralt ind i de årsager der forårsager forringelser af biodiversiteten. Dansk Erhverv er enig i både nødvendigheden og målsætninger, men finder, at skal strategien lykkes, er der brug for at skabe en langsigtet og bæredygtig balance mellem biodiversitet og menneskets behov for naturlige ressourcer. Man finder det derfor afgørende vigtigt med en prioritering af indsatsområderne, så alle medlemslande hurtigt får igangsat udvikling af solide kriterier og indikatorer, som kan måle og følge biodiversiteten i forbindelse med ressourceudtræk fra naturen og sikre at et defineret niveau ikke overskrides. Der er også afgørende, at Kommissionen får sikret et ressourceforbrug igennem et cirkulært samfund i hele EU, da Dansk Erhverv finder, at det er igennem den cirkulære økonomi, herunder genanvendelse, øget genbrug og redesign, at vi kan lindre trykket på ressourceudtrækket fra naturen og dermed biodiversiteten. Virksomhederne har en afgørende rolle, og myndighederne kan understøtte dem ved at fremme cirkulære forretningsmodeller. Dansk Erhverv fremhæver, at erhvervslivet har brug for en natur i balance for at opnå de rammevilkår, der er grundlaget for den gode langsigtede konkurrenceevne og solide forretningsudvikling. Man finder, at der skal forskes langt mere målrettet i biodiversitetsindikatorer for f.eks. produktionssteder som skov, hav- og landbrug for at vi kan måle på, hvornår ressourceudtrækket skaber ubalance for biodiversiteten. Samtidigt mener Dansk Erhverv, at der er brug for bedre certificeringsordninger, som kan foretage uafhængig kontrol af, at ressourceudtrækket ikke medfører skader på biodiversiteten, men i stedet sikrer det på et anerkendt niveau kendetegnende for en biodiversitet i balance.

Danmarks Fiskeriforening PO (DPPO) og Danmarks Pelagiske Producentorganisation hilser biodiversitetsstrategien velkommen som oplæg til at sikre et sundt havmiljø. I forhold til implementering af strategien er man dog bekymret for, at EU langsomt men sikkert vil begrænse fiskerisektoren i EU, hvilket kan

betyde, at EU-borgere bliver nødt til at købe fisk fra mindre bæredygtige kilder uden for EU. Desuden finder man, at målene for de marine økosystemer meget vanskeligt vil kunne nås, da de er ukonkrete, urealiserbare og ikke videnskabeligt begrundet.

DPPO og Danmarks Pelagiske Producentorganisation finder, at der er behov for mere forskning og fleksibel lovgivning i forbindelse med klimaændringer. Der bør laves flere undersøgelser for at kortlægge og monitorere forskellige habitattyper i EU-farvande, så det sikres, at evt. biodiversitetsmål er realiserbare og mulige effekter kan dokumenteres, så der efterfølgende kan træffes de forvaltningsmæssige nødvendige beslutninger. Dette gælder både i forbindelse med placeringen af beskyttede områder og opnåelse af evt. miljømål ved udpegning, samt gennem fleksibel lovgivning, hvor kvoter kan flyttes fra et farvand til et andet, afhængig af, hvor arterne befinder sig. Det kan også give sig udslag i et behov for større frihed i valg af fangstredskaber, hvis uønskede bifangster begynder at optræde i fiskeriet i de pågældende områder.

I forhold til målet om at øge andelen af beskyttede havområder til 30% finder DPPO og Danmarks Pelagiske Producentorganisation, at dette er et foruroligende og unuanceret mål. Man henviser til et studie, der viser, at EU's forvaltning allerede er effektiv, og at de fleste fiskebestande ligger over målet eller er under genopbygning. DPPO og Danmarks Pelagiske Producentorganisation sætter ligeledes spørgsmålstegn ved strategiens oplæg til det økonomiske rentable i at investere i marine beskyttede områder og understreger behovet for yderligere kortlægning og monitorering af beskyttede områder med henblik på at tilvejebringe et berettiget udpegningsgrundlag. Beskyttelsesmål skal være klare og realiserbare, ligesom effekten af reguleringerne skal kunne dokumenteres - også videnskabeligt. DPPO og Danmarks Pelagiske Producentorganisation finder således, at 30% beskyttelse blot er et tal, og at i forhold til biodiversitet skal en procentandel beskyttede områder ikke være et mål i sig selv. Fokus bør være på målretning af beskyttelse mod uberørte områder med stor biodiversitet. I forlængelse heraf mener DPPO og Danmarks Pelagiske Producentorganisation ikke, at fokus skal være rettet mod blot at reducere fiskeriet med bundsløbende redskaber i de områder, der fiskes mest med sådanne redskaber. Man påpeger, at hvis et område med høj fiskeriintensitet lukkes for fiskeri, tvinges fartøjerne ind i nye og ofte mindre produktive områder, som i udgangspunktet kan være mindre påvirket af fiskeriet eller måske aldrig har været påvirket før. Desuden risikerer man, at fiskeriet påvirker et langt større område for at fiske den fulde kvote, hvilket, ikke økonomisk eller miljømæssigt er særligt hensigtsmæssigt. DPPO og Danmarks Pelagiske Producentorganisation understreger vigtigheden af, at sådanne overvejelser tages med i den samlede betragtning, og de mulige konsekvenser vurderes tilstrækkelig bredt. Ydermere, finder man, at strategien vil have som konsekvens, at kvoteudnyttelsen for visse arter sandsynligvis vil falde, hvorved strategien i realiteten vil modarbejde Den Fælles Fiskeripolitik's mål om maksimalt bæredygtigt udbytte af kvoterede bestande. DPPO og Danmarks Pelagiske Producentorganisation mener også, at strategien burde fokusere mere på forskning i redskabsudvikling for at fremme en bæredygtig udvikling, i stedet for hvad man oplever som et ensidigt at fokusere på eliminering eller reducere af dele af fiskeriet.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Generelt byder medlemsstaterne strategien velkommen, men har ikke udtrykt faste holdninger til dens elementer. Drøftelserne bærer indtil videre præg af behovet for afklaring, blandt andet vedrørende metoder og kriterier for yderligere udpegning af beskyttede områder, målsætningen om pesticidreduktioner, samt mål om forbedring af bevaringsstatus for arter og naturtyper. Desuden er der fokus på landbrugselementerne, skovbeskyttelse samt indsats- og byrdefordeling mellem medlemsstaterne.

Det forventes, at der i andet halvår 2020 skal vedtages rådskonklusioner om biodiversitetsstrategien.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser strategien velkommen som et oplæg til arbejdet med at styrke indsatsen for at bremse tabet af biodiversitet i EU og globalt.

Regeringen finder, at der er brug for akut global handling for at stoppe tilbagegangen i biodiversiteten, såvel til lands som til havs, og at der også er brug for handling i EU. Regeringen anerkender behovet for at adressere årsagerne til tilbagegangen i biodiversiteten, ikke mindst i forhold til skovbeskyttelse og afskovning, det generelle pres på havene, herunder klimaforandringerne forsuring af havene samt klimaforandringer generelt.

For så vidt målet om 'beskyttelse og genopretning af Europas natur', herunder etableringen af reelt netværk af beskyttede områder og en samlet naturgenopretningsplan for Europa støtter regeringen at øge arealet af beskyttede områder i EU, som er beskyttelsesværdige, at øge andre arealbaserede forvaltningsindsatser i EU og forbedre forvaltningen heraf samt at øge andelen af sammenhængende økosystemer og fremme naturgenopretning i EU. Regeringen vil fremlægge en mere udbygget holdning til netværket af beskyttede områder og naturgenopretningsplanen, når der er foretaget en nærmere vurdering heraf. Endvidere ser regeringen gerne, at EU-kommissionen tager initiativ til og fremme af undersøgelser, analyser og forskning om muligheder for sameksistens mellem biodiversitet, klimatilpasning og vedvarende energiudbygning, da alle aspekter er afgørende i kampen mod nutidens bæredygtighedsudfordringer. Arbejdet kunne for eksempel blive faciliteret af det nye videnscenter for biodiversitet, som EU-kommissionen har planer om at etablere i 2020 i tæt samarbejde med Det Europæiske Miljøagentur som anført i biodiversitetsstrategien

For så vidt målet om at skabe rammerne for transformative forandringer støtter regeringen øget fokus på implementering, samt at integrere hensynet til og øge incitamentet til biodiversitet i alle relevante EU-politikker, for eksempel den fælles landbrugspolitik og fiskeripolitik. Regeringen støtter endvidere at:

- øge anvendelsen og implementeringen af naturbaserede løsninger for at imødegå globale udfordringer for bæredygtig udvikling ved blandt andet at understøtte beskyttelse, genopretning, og bæredygtig brug af biodiversitet
- styrke integrationen af biodiversitet i alle sektorer og at styrke arbejdet med at fjerne subsidier, der er skadelige for biodiversitet
- indarbejde værdien af biodiversitet og undgå negative påvirkninger på biodiversitet gennem hele værdikæden, herunder i produktion, handel og forbrug
- arbejde sammen med den private sektor for at mobilisere og øge private investeringer for biodiversitet, for at tilskynde til integration af biodiversitetshensyn i deres aktiviteter.

Regeringen vil fremlægge en mere udbygget holdning til Kommissionens forslag til initiativer til fremme af transformative forandringer, når der er foretaget en nærmere vurdering heraf, herunder af Kommissionens forslag til en styringsramme for biodiversiteten.

For så vidt EU's position i forhold til at håndtere den globale biodiversitetskrisen efter 2020 støtter regeringen, at EU udviser globalt lederskab på biodiversitetsområdet og søger at fremme vedtagelse af en ambitiøs global post 2020-ramme for biodiversitet og en aftale om nye globale naturmål i forbindelse med det kommende partsmøde under FN's biodiversitetskonvention (COP 15) i 2021, og at EU i relation til den globale post 2020-ramme for biodiversitet arbejder for et lighedsprincip, som respekterer oprindelige folk og lokalsamfundes rettigheder samt deres fulde og effektive deltagelse, og som inddrager alle interessenter, særligt ungdommen, civilsamfundet og den private sektor.

Regeringen vil fastlægge en mere udbygget holdning til EU's position, når der er foretaget en nærmere vurdering heraf.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Landbrugsaspekterne ved den grønne pagt, jord-til-bord strategien og biodiversitetsstrategien har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 4. juni 2020 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 8. juni 2020, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 28. maj 2020.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg.